

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Економічний факультет
Кафедра облікових технологій та оподаткування

Затверджено

На засіданні кафедри облікових технологій
та оподаткування
економічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 01 вересня 2023 р.)

Завідувач кафедри

 проф. Рудницький В.С.

Силабус з навчальної дисципліни

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК (РІВЕНЬ С – Облік у банку)

**що викладається в межах освітньо-професійної програми підготовки
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів з
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»**

Львів 2023 р.

**Силабус курсу «Бухгалтерський облік (Рівень С – Облік у банку)»
2023 – 2024 навчального року**

Назва курсу	Бухгалтерський облік (Рівень С – Облік у банку)
Адреса викладання курсу	Львів, проспект Чорновола буд 61. Економічний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет, кафедра облікових технологій та оподаткування
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	07 «Управління та адміністрування» 071 «Облік і оподаткування»
Викладачі курсу	Сарахман Оксана Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри облікових технологій та оподаткування
Контактна інформація викладачів	sarahman88@ukr.net
Консультації по курсу відбуваються	Кафедра облікових технологій та оподаткування, економічний факультет. Львів, проспект Чорновола, 61. Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Skype, Teams або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Інформація про курс	Навчальна дисципліна «Облік у банку» (рівень С) є вибірковою, вивчення дисципліни посідає важливе місце в системі підготовки фахівців – економістів, дає можливість оволодіти методами обліку активів, зобов'язань, власного капіталу, доходів і витрат банків, визначати вплив банківських операцій на зміни у фінансовому стані банку та результат його фінансової діяльності і є необхідною умовою підготовки економістів вищої кваліфікації, а також дає науково-теоретичну і методологічну основу для формування системи знань з конкретно-прикладних дисциплін.
Коротка анотація курсу	Бухгалтерський облік банку як система реєстрування та підбиття підсумків операцій, виконуваних у банківському бізнесі, є важливим джерелом фінансової інформації про господарську діяльність та елементом структури внутрішнього контролю. Дисципліна «Облік у банках» передбачає опанування здобувачами вищої освіти методики бухгалтерського обліку банківських операцій і правил відображення їх у фінансовій звітності, а також забезпечує формування вміння поєднувати теоретичні і практичні навички процесі вивчення основних змістовних модулів.

<p>Мета та цілі курсу</p>	<p>Мета - формування знань з обліку у банках, набуття вмінь і навичок з підготовки й використання облікової інформації для аналітичної діяльності та обґрунтування управлінських рішень у банківському бізнесі.</p> <p>Цілі вивчення курсу «Банківська система (рівень А)»: з'ясування наявних поглядів про необхідність, зміст та структуру банківської системи; з'ясування сутності та функції банківської системи, її класифікаційних ознак та видів; виявлення впливів глобальних інституційних макро- і мікроекономічних чинників розвитку банківських систем; визначення напрямів розвитку банківського сектору економіки України; дослідження банківських криз, причин їх виникнення та характерних рис; вивчення банківських операцій та їх різновидів.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фінансовий облік у банках: навч. посібник/Г.П.Табачук, О.М.Сарахман, Т.М.Бречко. – К.:УБС НБУ, 2009. -343 с. 2. Фінансовий облік у банках. Збірник задач: навч. посібник/Г.П.Табачук, О.М. Бартош, Т.М.Бречко. – К.:УБС НБУ, 2009. -218 3. Фінансовий облік та фінансова звітність у банках: навч. посібник/ НБУ; за заг. ред. Г.П.Табачук, О.М.Сарахман. – К.:УБС НБУ, 2007. -430 с. 4. Кіндрацька Л.М. Фінансовий та управлінський облік у банках: Підручник. – К.: КНЕУ, 2008. – 816 с. 5. Облік і аудит у банках: Підручник / А.М, Герасимович, Л.М. Кіндрацька, Т.В. Кривов'яз та ін.; За заг. ред.. проф.. А.М. Герасимовича. – К.: КНЕУ, 2005. – 536 с. 6. Литвин Н. Б. Фінансовий облік у банках (у контексті МСФЗ): Підручник. —К.: «Хай-Тек Прес», 2010. — 608 с. <p>Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Васюренко О. В. Облік і аудит у банках : навч. посіб. / О. В. Васюренко. – К. : Вид-во «Знання», 2006. — 613 с. 41 2. Волкова І. А. Бухгалтерський облік у банках : навч. посіб. / І. А. Волкова, О. Ю. Калініна. – К. : ЦУЛ, 2009. – 520 с. 3. Герасимович А. М. Облік і аудит в банках : підруч. / А. М. Герасимович, Л. М. Кіндрацька, Т. В. Кривов'яз. – К. : КНЕУ, 2005. – 536 с. 4. Кіндрацька Л. М. Облік у банках : навч. посіб. / Л. М. Кіндрацька, Ю. К. Семеніченко, М. Ю. Тюхляєва. – К. : КНЕУ, 2006. – 404 с. 5. Литвин Н. Б. Фінансовий облік у банках (у контексті МСФЗ) : підруч. / Н. Б. Литвин. – К. : «Хай-Тек Прес», 2010. – 608 с. 6. Снігурська Л. П. Облік у банках (у схемах і таблицях) : навч. посіб. / Л. П. Снігурська; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Л. М.

Кіндрацької; ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана». – К. : КНЕУ, 2009. – 519 с.

Законодавчі та нормативні акти:

1. Декрет «Про систему валютного регулювання і валютного контролю», затверджено Кабінетом Міністрів України від 19.02.1993 № 15 – 93 (зі змінами та доповненнями).
2. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16.07.99. - № 996 – XIV (зі змінами та доповненнями)
3. Закон України “Про Національний банк України” від 20.05.1999 № 679 – XIV
4. Закон України «Про банки і банківську діяльність» : затв. постановою Правління НБУ № 2121-III від 07.12.2000 р.
5. Значкова О. Зменшення корисності основних засобів та нематеріальних активів // Вісник Національного банку України. - 2008.- № 8.- С. 16-21.
6. Інструкції з бухгалтерського обліку операцій з готівковими коштами та банківськими металами в банках України, затверджена Постановою Правління НБУ № 495 від 20.10.2004 р.
7. Інструкції про міжбанківський переказ коштів в Україні в національній валюті, затверджена Постановою Правління НБУ №320, 16.08.2006.
8. Інструкція “Про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті”, затверджена постановою Правління Національного банку України від 21.01.2004 № 22 (зі змінами та доповненнями) // <http://www.nau.kiev.ua>.
9. Інструкція з бухгалтерського обліку запасів матеріальних цінностей банків України, затверджена постановою Правління Національного банку України від 10.12.2004 р. № 625 (зі змінами та доповненнями).
10. Інструкція з бухгалтерського обліку кредитних, вкладних (депозитних) операцій та формування і використання резервів під кредитні ризики в банках України” , затверджене постановою Правління Національного банку України від 27.12.2007 №481 (зі змінами та доповненнями).
11. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій в іноземній валюті та банківських металах у банках України, затверджена постановою Правління Національного банку України від 17.11.2004 р. № 555 (зі змінами та доповненнями).
12. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій з похідними фінансовими інструментами в банках України, затверджена постановою Правління Національного банку України від 31.08.2007р. №309. (зі змінами та доповненнями) // <http://www.nau.kiev.ua>.
13. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій з цінними паперами в банках України, затверджена постановою Правління Національного банку України від 03.10.2005 р. № 358 (зі змінами та доповненнями).

	<p>14. Інструкція з бухгалтерського обліку основних засобів, інших необоротних і нематеріальних активів установ Національного банку України, затверджена Постанова НБУ N 480 від 20.12.2005 р. (зі змінами та доповненнями) // http:// www.nau.kiev.ua.</p> <p>15. Інструкція по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків, затверджено наказом Міністерством фінансів України від 26.08.1994р.№ 69</p> <p>16. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, затверджена постановою Правління Національного банку України від 21.01.2004 р. № 22 (зі змінами та доповненнями);</p> <p>17. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України», затверджена Постановою Правління НБУ від 17 червня 2004 року № 280 (зі змінами та доповненнями).</p> <p>18. Інструкція про міжбанківський переказ коштів в Україні в національній валюті, затверджена постановою Правління Національного банку України від 16.08.2006 р. № 320 (зі змінами та доповненнями).</p> <p>19. Інструкція про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах» № 492 від 12.11.2003р.</p> <p>20. Інструкція про порядок організації та здійснення валютно-обмінних операцій на території України, затверджена постановою Правління Національного банку України від 12.12.2002 р. № 502 (зі змінами та доповненнями).</p> <p>21. Інструкція про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України, затверджена постановою Правління НБУ від 24.10.2011 № 373) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1288-11</p> <p>22. Кіндрацька Л. Бухгалтерський облік в управлінні банком // Вісник Національного банку України. – 2007. - №7. – С. 49-51.</p> <p>23. Методичні рекомендації стосовно внесення записів до Реєстру прав власності на нерухоме майно, затверджені наказом Міністерства юстиції України від 25.03.2011р. №912/5</p> <p>24. План рахунків бухгалтерського обліку банків України та Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України від 26.07.2004 р., № 918 (зі змінами та доповненнями) // http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0918-04</p> <p>25. Положення про відкриття та функціонування кореспондентських рахунків банків-резидентів та нерезидентів в іноземній валюті та кореспондентських рахунків банків-нерезидентів у гривнях, затверджене постановою Правління Національного банку України від 26.03.1998 р. № 118 (зі змінами та доповненнями);</p> <p>26. Положення про затвердження Правил надання банками України інформації споживачу про умови кредитування та сукупну</p>
--	---

	<p>вартість кредиту, затверджене постановою Правління Національного банку України від 10.05.2007 №168 (зі змінами та доповненнями).</p> <p>27. Положення про надання Національним банком України стабілізаційних кредитів банкам України, затверджене постановою Правління Національного банку України від 13.07.2010 №327 (зі змінами та доповненнями).</p> <p>28. Положення про організацію бухгалтерського обліку та звітності в банках України» затверджене Постановою Правління НБУ від 30,12,1998 року № 566</p> <p>29. Положення про організацію операційної діяльності в банках України, затверджене постановою Правління Національного банку України від 18.06.2003 р. № 254 (зі змінами та доповненнями).</p> <p>30. Положення про порядок ведення реєстрів власників іменних цінних паперів, затверджено рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 17.10.2006 № 1000</p> <p>31. Положення про порядок відшкодування Фондом гарантування вкладів фізичних осіб коштів за вкладами, затверджене рішенням від 09.08.2012 р.</p> <p>32. Положення про порядок дематеріалізації іменних цінних паперів, затверджено рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 30.05.2013 № 932</p> <p>33. Положення про порядок здійснення операцій з чеками в іноземній валюті на території України, затверджене постановою Правління Національного банку України від 29.12.2000р. №520 (зі змінами та доповненнями).</p> <p>34. Положення про порядок отримання резидентами кредитів, позик в іноземній валюті від нерезидентів і надання резидентами позик в іноземній валюті нерезидентам, затверджене постановою Правління Національного банку України від 17.06.2004 р. № 270 (зі змінами та доповненнями).</p> <p>35. Положення про порядок регулювання діяльності банків в Україні", затверджене постановою Правління Національного банку України від 28.08.2001 №368 (зі змінами та доповненнями).</p> <p>36. Положення про порядок та умови торгівлі іноземною валютою, затверджене постановою Правління Національного банку України від 10.08.2005 р. № 281 (зі змінами та доповненнями).</p> <p>37. Положення про порядок формування та використання банками України резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями, затверджене постановою Правління Національного банку України від 25.01.2012 №23 (зі змінами та доповненнями).</p> <p>38. Положення про процентну політику Національного банку України» затверджене Постановою Правління НБУ від 18 серпня 2004 року № 389.</p> <p>39. Положення про створення єдиної інформаційної системи обліку позичальників (боржників), затверджене постановою Правління Національного банку України від 27.06.2001№ 245 (зі</p>
--	--

змiнами та доповненнями).

40. Постанова Правління Національного банку України «Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні» № 637 від 15.12.2004,

41. Постанова Правління Національного банку України «Про встановлення граничної суми розрахунків готівкою» № 210 від 06.06.2013;

42. Постанова Правління Національного банку України № 146 від 24 квітня 2013 року «Про переміщення готівки і банківських металів, через митний кордон України»

43. Постанова Правління Національного банку України № 174 від 01.06.2011 року Про затвердження «Інструкції про ведення касових операцій банками в Україні»;

44. Постанова Правління Національного банку України № 308 від 19 липня 2012 року Про затвердження «Положення про здійснення операцій з банківськими металами та внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України»;

45. Постанова Правління Національного банку України № 327 від 06 серпня 2003р. «Правила вивезення з України і ввезення в Україну уповноваженими банками національної та іноземної валюти, банківських металів, бланків чеків»

46. Постанова Правління Національного банку України №422 від 23.10.2013 року «Про затвердження Правил визначення платіжних ознак та обміну банкнот, розмінних та обігових монет національної валюти України»;

47. Постанова Правління Національного банку України від 12 грудня 2002 року № 502 Про затвердження Правил організації статистичної звітності, що подається до Національного банку України ;

48. Правила бухгалтерського обліку банками України операцій з чеками в іноземній валюті, затверджена Постановою Правління НБУ № 530 від 04.09.2009.

49. Правила бухгалтерського обліку доходів і витрат банків України, затвержені постановою Правління Національного банку України від 18.06.2003 № 255 (зі змінами та доповненнями) // <http://www.nau.kiev.ua>.

50. Правила бухгалтерського обліку операцій довірчого управління в банках України, затвержені постановою Правління Національного банку України від 12.11.2003 № 498 (зі змінами та доповненнями) // <http://www.nau.kiev.ua>.

51. Правила бухгалтерського обліку операцій з використанням платіжних карток у банках України, затверджене постановою Правління Національного банку України від 08.2005 №123 (зі змінами та доповненнями) // <http://www.nau.kiev.ua>.

52. Правила бухгалтерського обліку операцій з документарними акредитивами в розрахунках за зовнішньоекономічними операціями в банках України , затверджене постановою Правління Національного банку України від 17.11.2004 №549// <http://www.nau.kiev.ua> (зі

змінами та доповненнями) // www.nau.kiev.ua.

53. Правила використання готівкової іноземної валюти на території України, затверджені постановою Правління Національного банку України від 30.05.2007р. №200 (зі змінами та доповненнями).

54. Правила здійснення за межі України та в Україні переказів фізичних осіб за поточними валютними неторговельними операціями та їх виплати в Україні, затверджені постановою Правління Національного банку України від 29.12.2007р. №496 (зі змінами та доповненнями).

55. Правила Національної системи масових електронних платежів, затверджені постановою Правління Національного банку України від 10.12.2004 р. № 620 (зі змінами та доповненнями).

56. Правила організації захисту електронних банківських документів з використанням засобів захисту інформації Національного банку України, затверджені Постановою Правління Національного банку України від 02.04.2007 р. № 112 (зі змінами та доповненнями) // <http://www.nau.kiev.ua>.

57. Про порядок надходження коштів в іноземній валюті на поточні рахунки фізичних осіб в межах України, затверджений постановою Правління Національного банку України від 16.09.2013 р. № 365(зі змінами та доповненнями).

Internet-ресурси:

1. Офіційний сайт Асоціації українських банків. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://aub.org.ua>

2. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://portal.rada.gov.ua/>.

3. Офіційний сайт Державної казначейської служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://treasury.gov.ua..>

4. Офіційний сайт Державної аудиторської служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dkrs.gov.ua>.

5. Офіційний сайт Державної служби статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

6. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/>

7. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/>.

8. Офіційний сайт Ліги страхових організацій України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uainsur.com>

9. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/>.

10. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://minfin.kmu.gov.ua/>

11. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/>.

12. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

	http://www.nssmc.gov.ua/
Тривалість курсу	180 год.
Обсяг курсу	<u>Очний</u> : загальна кількість годин – 180, з них: аудиторні години - 64 (лекції - 32, практичні - 32), самостійна робота - 116; <u>Заочний</u> : загальна кількість годин – 180, з них: аудиторні години - 16 (лекції - 8, практичні - 8), самостійна робота - 164
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу студент повинен: знати : теоретичні основи ведення бухгалтерського обліку в банках, а саме: принципи побудови плану рахунків бухгалтерського обліку в банках; підходи щодо організації бухгалтерського обліку в банківських установах України; процедури здійснення основних банківських операцій; положення інструктивно-нормативних документів НБУ з облікових питань; склад та зміст основної бухгалтерської звітності в банках України; методику ведення банківських операцій щодо: обліку капіталу; доходів, витрат і фінансового результату діяльності банку; обліку грошових коштів банку та обліку операцій з безготівковими розрахунками; обліку кредитних активів та позабалансових зобов'язань кредитного характеру; обліку депозитних операцій та фінансових інвестицій; обліку валютних операцій; обліку основних засобів і нематеріальних активів; лізингових операцій та складання фінансової звітності банку. уміти : класифікувати банки, класифікувати банківські операції, розрахувати вартість банківського кредиту в залежності від параметрів кредитування, обрати найкращий платіжний інструмент в залежності від ситуації, в якій здійснюються розрахунки, читати фінансову звітність комерційного банку, робити бухгалтерські проведення в розрізі основних банківських операцій, класифікувати доходи і витрати комерційного банку.
Ключові слова	Бухгалтерський облік в банках, план рахунків бухгалтерського обліку в банках, банківські операції, облік капіталу, облік доходів, витрат і фінансового результату діяльності банку, облік грошових коштів банку, облік операцій з безготівковими розрахунками, кредитні операції банку, депозитні операції, фінансові інвестиції, валюто-обмінні операції; обмінні операції, лізингові операції, фінансовий і оперативний лізинг, фінансова звітність банку.
Формат курсу	Очний /заочний
Теми	Теми лекційного курсу Тема 1. Система бухгалтерського обліку у банках Реформування бухгалтерського обліку і звітності в банківській системі України. Організаційні основи бухгалтерського обліку у банках. Методичне і інформативно-правове забезпечення бухгалтерського обліку в банках. Характеристика фінансового, управлінського та податкового обліку. Основні принципи

бухгалтерського обліку. Огляд фінансових звітів банку: балансового звіту, звіту про фінансові результати. Головні елементи та облікові формули фінансових звітів. Особливості побудови плану рахунків. Поділ рахунків бухгалтерського обліку в банках за призначенням і структурою. Організація аналітичного та синтетичного обліку у банках. Методи опрацювання облікової інформації в обліковій системі.

Тема 2. Облік касових операцій

Відображення в балансі банку грошових коштів та основні правила їх обліку. Облік операцій по касовому обслуговуванні банків установами НБУ та іншими комерційними банками. Облік касових операцій з клієнтами банку. Облік прибуткових касових операцій. Облік видаткових касових операцій. Облік операцій з інкасації готівки. Облік операцій готівкою з використанням платіжних карток. Облік операцій з пам'ятними та ювілейними монетами, що мають гривневий номінал і виконують функцію засобу платежу. Організація внутрішнього контролю касових операцій з метою забезпечення зберігання грошей, цінностей. Облік нестач та надлишків грошей в касі банку.

Тема 3. Облік коштів банку на коррахунках. Облік міжбанківських розрахунків

Структура рахунків для обліку міжбанківських розрахунків. Облік міжбанківських розрахунків через систему електронних платежів. Облік коштів на коррахунку в НБУ. Облік міжбанківського переказу у власній платіжній системі банку. Облік міжбанківського переказу при прямих кореспондентських відносинах.

Тема 4. Інструменти безготівкових розрахунків та облік операцій за ними

Структура рахунків клієнтів банку в Плані рахунків бухгалтерського обліку банків. Загальні принципи обліку операцій на поточних рахунках суб'єктів господарювання. Відображення операцій на особових рахунках СГ з використанням ПЕОМ. Контроль за наявністю коштів на рахунках клієнтів при проведенні розрахунків. Основні правила обліку операцій на поточних рахунках фізичних осіб. Основні правила і вимоги, щодо організації та обліку безготівкових розрахунків між клієнтами в межах кредитної установи і між банками. Особливості обліку при використанні різних форм розрахунків: платіжних доручень; платіжних вимог-доручень; розрахункових чеків; акредитивів; векселів.

Тема 5. Облік розрахунків клієнтів з використанням платіжних карток

Облік коштів за операціями з емісії та видачі платіжних карток. Бухгалтерський облік операцій з переказу (зарахування) коштів на картрахунки фізичних та юридичних осіб. Бухгалтерський облік операцій з використанням корпоративних карток банку. Бухгалтерський облік операцій еквайрингу під час

розрахунків платіжними картками за товари (послуги). Бухгалтерський облік операцій з нарахування доходів та витрат за операціями з використанням платіжних карток.

Тема 6. Облік депозитних операцій банку

Правила визнання та оцінки депозитних (вкладних) операцій. Характеристика рахунків з обліку депозитних (вкладних) операцій. Бухгалтерський облік залучених вкладів (депозитів). Облік розміщених та залучених депозитів в міжбанківській сфері. Облік нарахування та сплати процентів за строковими коштами клієнтів банку.

Тема 7. Облік операцій з цінними паперами власного боргу, емітованих банком

Облік цінних паперів власного боргу, емітованих банком: простих векселів, ощадних (депозитних) сертифікатів. Особливості відображення цінних паперів за складовими частинами. Облік амортизації дисконту та премії за цінними паперами власного боргу. Облік нарахованих і сплачених витрат. Облік перепродажу цінних паперів власного боргу. Облік викупу та погашення цінних паперів власного боргу.

Тема 8. Облік кредитних активів та позабалансових зобов'язань кредитного характеру

Структура відображення кредитів у плані рахунків бухгалтерського обліку банків. Відображення в бухгалтерському обліку кредитних операцій на дату укладання кредитного договору. Бухгалтерський облік наданих кредитів. Бухгалтерський облік забезпечення кредитних операцій. Облік погашення заборгованості за наданими кредитами. Облік отриманих кредитів. Бухгалтерський облік простроченої, заборгованості за кредитними операціями. Облік операцій з нарахування та сплати процентів за користування кредитами та комісійних за надання послуг кредитного характеру. Особливості бухгалтерського обліку окремих кредитних операцій.

Тема 9. Облік фінансових інвестицій

Розкриття у фінансових звітах облікової інформації щодо цінних паперів згідно з вимогами МСБО. Структура відображення цінних паперів у плані рахунків бухгалтерського обліку. Облік цінних паперів в портфелі банку, загальні принципи їх оцінки. Облік цінних паперів у торговому портфелі банку. Особливості обліку цінних паперів у портфелі банку на продаж. Облік цінних паперів, що утримуються в портфелі банку до погашення.

Облік інвестицій в асоційовані та дочірні компанії. Особливості відображення цінних паперів за складовими частинами. Облік амортизації дисконту та премії за цінними паперами. Облік нарахованих і сплачених доходів. Бухгалтерський облік переоцінки цінних паперів та формування резерву під цінні папери. Облік комісійних операцій з цінними паперами. Облік позабалансових операцій з цінними паперами.

Тема 10. Облік операцій в іноземній валюті.

Особливості відображення статей в іноземній валюті у

фінансовій звітності. Правила оцінки валютних статей балансу. Методи ведення обліку іноземної валюти. Валютна позиція банку. Облік операцій, які впливають на розмір відкритою валютної позиції банку. Переоцінка іноземної валюти. Особливості обліку обмінних операцій з готівкою в іноземній валюті. Облік операцій з банківськими металами. Облік обмінних операцій в іноземній валюті, що виконуються за дорученням клієнтів. Облік власних операцій банку з іноземною валютою. Облік операцій з дорожніми чеками. Особливості обліку торгових операцій з іноземною валютою

Тема 11. Облік основних засобів банку та нематеріальних активів банку

Критерії визнання необоротних активів. Структура відображення основних засобів у Плані рахунків бухгалтерського обліку банків України. Урахування зменшення корисності основних засобів і нематеріальних активів. Облік придбання та створення основних засобів. Облік витрат на поліпшення та підтримку основних засобів. Облік необоротних активів, що утримуються для продажу. Облік інвестиційної нерухомості. Облік операцій з переоцінки основних засобів. Порядок нарахування та обліку амортизації основних засобів і нематеріальних активів. Проведення інвентаризації та облік її результатів.

Тема 12. Облік та відображення у фінансовій звітності доходів і витрат банку

Доходи і витрати банку та правила їх визнання. Порівняльна характеристика структури 6 і 7 класів Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України. Порядок нарахування доходів і витрат банку. Загальні принципи відображення в обліку доходів банку. Облік доходів банку. Загальні принципи відображення в обліку витрат банку. Облік витрат банку. Облік формування фінансового результату діяльності банку. Облік розподілу прибутку. Облік нерозподіленого прибутку і його призначення.

Тема 13. Облік власного капіталу банку

Структура капіталу і вимоги до його відображення у фінансовій звітності. Система рахунків для обліку операцій з формування капіталу банку. Облік операцій з формування статутного фонду шляхом емісії засновницьких акцій. Облік операцій банку з власними акціями при їх викупі і перепродажу. Облік операцій з нарахування і виплати дивідендів. Облік операцій з формування фондів і резервів банку за рахунок нерозподіленого прибутку.

Тема 14. Формування фінансової звітності установ банків

Склад і призначення фінансової звітності. Зміст приміток до фінансової звітності банку. Інформація про звітні сегменти, ризики та інша інформація у примітках до фінансової звітності. Організація роботи по підготовці річної звітності банку. Терміни підготовки та оприлюднення фінансової звітності банку

	<p style="text-align: center;">Теми практичних занять</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Система бухгалтерського обліку у банках. Особливості побудови Плану рахунків бухгалтерського обліку в банках. 2. Облік касових операцій банку. 3. Облік коштів на кореспондентських рахунках, облік міжбанківських розрахунків. 4. Інструменти безготівкових розрахунків та облік операцій за безготівковими розрахунками. 5. Облік розрахунків з використанням платіжних карток. 6. Облік депозитних операцій та інших зобов'язань банку. 7. Облік операцій з цінними паперами власного боргу, емітовані банком. 8. Облік кредитних операцій в міжбанківській сфері та кредитів наданих клієнтам банку, облік проблемних кредитів. 9. Облік фінансових інвестицій. 10. Особливості обліку іноземної валюти. 11. Облік основних засобів і нематеріальних активів. 12. Облік доходів, витрат та фінансового результату діяльності банку. 13. Облік власного капіталу банку. 14. Фінансова звітність банків.
Підсумковий контроль, форма	Екзамен в кінці 7 семестру (письмовий)
Пререквізити	Навчальна дисципліна «Облік в банках» формує базу знань для вивчення таких дисциплін, як «Фінансовий облік», «Управлінський облік», «Аудит».
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Методи активізації процесу навчання під час проведення лекційних та семінар/практичних занять: проблемні лекції, мозкові атаки, робота в малих групах, кейс – технології.
Необхідне обладнання	Проектор, роздаткові матеріали, підключення до мережі Інтернет.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.</p> <p>Бали нараховуються за таким співвідношенням:</p> <p>поточний контроль знань та компетентностей роботи студентів включає суму оцінок за семінари, контрольну роботу, самостійну та індивідуальну роботу (максимальна кількість балів – 50).</p> <p>підсумковий контроль знань та компетентностей студентів включає іспит (максимальна кількість балів – 50).</p> <p>Підсумкова максимальна кількість балів – 100 балів.</p> <p>Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – 20% від визначених балів за даний вид роботи. Студенти виконують декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу). Перескладання модулів відбувається із</p>

	<p>дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, довідка про стан здоров'я).</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності: списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Політика щодо відвідування: Відвідування занять (лекцій, практичних, семінарських занять курсу) є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік, карантин) навчання може відбуватись в он-лайн формі. Студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Уся література, яка викладачем надається виключно в освітніх цілях є без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу

Денна форма навчання

16 ти ж. 32 го д.	Тема, план	Форма діяльності	Література Ресурси в інтернеті	Год.	Термін виконання
1	<p>Тема 1. Система бухгалтерського обліку у банках</p> <p>Реформування бухгалтерського обліку і звітності в банківській системі України. Організаційні основи бухгалтерського обліку у банках. Методичне і інформативно-правове забезпечення бухгалтерського обліку в банках. Характеристика фінансового, управлінського та податкового обліку. Основні принципи бухгалтерського обліку. Огляд фінансових звітів банку: балансового звіту, звіту про фінансові результати. Головні елементи та облікові формули фінансових звітів. Особливості побудови плану рахунків. Поділ рахунків бухгалтерського обліку в банках за призначенням і структурою. Організація аналітичного та синтетичного обліку у банках.</p>	Лекція, практична	1- 6, 4, 17, 24, 29	2/2	1 тиждень

	Методи опрацювання облікової інформації в обліковій системі.				
2	<p>Тема 2. Облік касових операцій</p> <p>Відображення в балансі банку грошових коштів та основні правила їх обліку. Облік операцій по касовому обслуговуванні банків установами НБУ та іншими комерційними банками. Облік касових операцій з клієнтами банку. Облік прибуткових касових операцій. Облік видаткових касових операцій. Облік операцій з інкасації готівки. Облік операцій готівкою з використанням платіжних карток. Облік операцій з пам'ятними та ювілейними монетами, що мають гривневий номінал і виконують функцію засобу платежу. Організація внутрішнього контролю касових операцій з метою забезпечення зберігання грошей, цінностей. Облік нестач та надлишків грошей в касі банку.</p>	Лекція, практична	1- 6, 17, 24, 40, 43	2/2	1 тиждень
3	<p>Тема 3. Облік коштів банку на коррахунках. Облік міжбанківських розрахунків</p> <p>Структура рахунків для обліку міжбанківських розрахунків. Облік міжбанківських розрахунків через систему електронних платежів. Облік коштів на коррахунку в НБУ. Облік міжбанківського переказу у власній платіжній системі банку. Облік міжбанківського переказу при прямих кореспондентських відносинах.</p>	Лекція, практична	1- 6, 17, 19, 24-25	2/2	1 тиждень
4	<p>Тема 4. Інструменти безготівкових розрахунків та облік операцій за ними</p> <p>Структура рахунків клієнтів банку в Плані рахунків бухгалтерського обліку банків. Загальні принципи обліку операцій на поточних рахунках суб'єктів господарювання. Відображення операцій на особових рахунках СГ з використанням ПЕОМ. Контроль за наявністю коштів на рахунках клієнтів при проведенні розрахунків. Основні правила обліку операцій на поточних рахунках фізичних осіб. Основні правила і вимоги, щодо організації та обліку безготівкових розрахунків між клієнтами в межах кредитної установи і між банками. Особливості обліку при використанні різних форм розрахунків: платіжних доручень; платіжних вимог-доручень; розрахункових чеків; акредитивів; векселів.</p>	Лекція, практична	1- 6, 8, 16, 17, 19, 24	4/4	2 тижні

5	<p>Тема 5. Облік розрахунків клієнтів з використанням платіжних карток</p> <p>Облік коштів за операціями з емісії та видачі платіжних карток. Бухгалтерський облік операцій з переказу (зарахування) коштів на картрахунки фізичних та юридичних осіб. Бухгалтерський облік операцій з використанням корпоративних карток банку. Бухгалтерський облік операцій еквайрингу під час розрахунків платіжними картками за товари (послуги). Бухгалтерський облік операцій з нарахування доходів та витрат за операціями з використанням платіжних карток.</p>	Лекція, практична	1- 6, 17, 24, 51, 56	2/2	1 тиждень
6	<p>Тема 6. Облік депозитних операцій банку та інших зобов'язань банку.</p> <p>Правила визнання та оцінки депозитних (вкладних) операцій. Характеристика рахунків з обліку депозитних (вкладних) операцій. Бухгалтерський облік залучених вкладів (депозитів). Облік розміщених та залучених депозитів в міжбанківській сфері. Облік нарахування та сплати процентів за строковими коштами клієнтів банку.</p>	Лекція, практична	1- 6, 17, 24	4/4	2 тижні
7	<p>Тема 7. Облік операцій з цінними паперами власного боргу, емітованих банком</p> <p>Облік цінних паперів власного боргу, емітованих банком: простих векселів, ощадних (депозитних) сертифікатів. Особливості відображення цінних паперів за складовими частинами. Облік амортизації дисконту та премії за цінними паперами власного боргу. Облік нарахованих і сплачених витрат. Облік перепродажу цінних паперів власного боргу. Облік викупу та погашення цінних паперів власного боргу.</p>	Лекція, практична	1- 6, 13, 17, 24, 32	2/2	1 тиждень
8	<p>Тема 8. Облік кредитних активів та позабалансових зобов'язань кредитного характеру</p> <p>Структура відображення кредитів у плані рахунків бухгалтерського обліку банків. Відображення в бухгалтерському обліку кредитних операцій на дату укладання кредитного договору. Бухгалтерський облік наданих кредитів. Бухгалтерський облік забезпечення кредитних операцій. Облік погашення заборгованості за наданими</p>	Лекція, практична	1- 6, 10, 17, 24, 26	2/2	1 тиждень

	кредитами. Облік отриманих кредитів. Бухгалтерський облік простроченої, заборгованості за кредитними операціями Облік операцій з нарахування та сплати процентів за користування кредитами та комісійних за надання послуг кредитного характеру. Особливості бухгалтерського обліку окремих кредитних операцій.				
9	<p>Тема9. Облік фінансових інвестицій</p> <p>Розкриття у фінансових звітах облікової інформації щодо цінних паперів згідно з вимогами МСБО. Структура відображення цінних паперів у плані рахунків бухгалтерського обліку. Облік цінних паперів в портфелі банку, загальні принципи їх оцінки. Облік цінних паперів у торговому портфелі банку. Особливості обліку цінних паперів у портфелі банку на продаж. Облік цінних паперів, що утримуються в портфелі банку до погашення.</p> <p>Облік інвестицій в асоційовані та дочірні компанії. Особливості відображення цінних паперів за складовими частинами. Облік амортизації дисконту та премії за цінними паперами. Облік нарахованих і сплачених доходів. Бухгалтерський облік переоцінки цінних паперів та формування резерву під цінні папери. Облік комісійних операцій з цінними паперами.</p>	Лекція, практична	1- 6, 12, 17, 24	2/2	1 тиждень
10	<p>Тема 10 .Облік операцій в іноземній валюті</p> <p>Особливості відображення статей в іноземній валюті у фінансовій звітності. Правила оцінки валютних статей балансу. Методи ведення обліку іноземної валюти. Валютна позиція банку. Облік операцій, які впливають на розмір відкритою валютної позиції банку. Переоцінка іноземної валюти. Особливості обліку обмінних операцій з готівкою в іноземній валюті. Облік операцій з банківськими металами. Облік обмінних операцій в іноземній валюті, що виконуються за дорученням клієнтів. Облік власних операцій банку з іноземною валютою. Облік операцій з дорожніми чеками.</p>	Лекція, практична	1- 6, 11, 17, 20, 24	2/2	1 тиждень
11	<p>Тема 11. Облік основних засобів банку та нематеріальних активів банку</p> <p>Критерії визнання необоротних активів. Структура відображення основних засобів у</p>	Лекція, практична	1- 6, 9, 14-15, 17, 24	2/2	1 тиждень

	Плані рахунків бухгалтерського обліку банків України. Урахування зменшення корисності основних засобів і нематеріальних активів. Облік придбання та створення основних засобів. Облік витрат на поліпшення та підтримку основних засобів. Облік необоротних активів, що утримуються для продажу. Облік інвестиційної нерухомості. Облік операцій з переоцінки основних засобів. Порядок нарахування та обліку амортизації основних засобів і нематеріальних активів. Проведення інвентаризації та облік її результатів.				
12	Тема 12. Облік та відображення у фінансовій звітності доходів і витрат банку Доходи і витрати банку та правила їх визнання. Порівняльна характеристика структури 6 і 7 класів Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України. Порядок нарахування доходів і витрат банку. Загальні принципи відображення в обліку доходів банку. Облік доходів банку. Загальні принципи відображення в обліку витрат банку. Облік витрат банку. Облік формування фінансового результату діяльності банку. Облік розподілу прибутку.	Лекція, практична	1- 6, 17, 24, 49	2/2	1 тиждень
13	Тема 13. Облік власного капіталу банку Структура капіталу і вимоги до його відображення у фінансовій звітності. Система рахунків для обліку операцій з формування капіталу банку. Облік операцій з формування статутного фонду шляхом емісії засновницьких акцій. Облік операцій банку з власними акціями при їх викупі і перепродажу. Облік операцій з нарахування і виплати дивідендів. Облік операцій з формування фондів і резервів банку за рахунок нерозподіленого прибутку.	Лекція, практична	1- 6, 17, 24	2/2	1 тиждень
14	Тема 14. Формування фінансової звітності установ банків Склад і призначення фінансової звітності. Зміст приміток до фінансової звітності банку. Інформація про звітні сегменти, ризики та інша інформація у примітках до фінансової звітності. Організація роботи по підготовці річної звітності банку. Терміни підготовки та оприлюднення фінансової звітності банку.	Лекція, практична	1- 6, 17, 21, 24, 28, 47	2/2	1 тиждень